

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 24 Eylül 2012
Nr. Ref.: RK 301/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 20/12

Başvurucu

Halim Hajredinaj

Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin A. nr. 590/2011 sayı ve 23 Eylül 2011 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucular:

1. Başvurucu Stanovc i Eperm köyü doğumlu, Priştine mukimi Bay Halim Hajredinaj'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. İtiraz edilen karar başvuruçunun 26 Ekim 2011 tarihinde teslim aldığı Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin (bundan sonra: "Yüksek Mahkeme") A. nr. 590/2011 sayılı ve 23 Eylül 2011 tarihli kararıdır.

Başvurunun Konusu

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") yapılan başvurunun konusu maluliyet emekliliği hakkının tanınmasıdır.

İlgili Hukuk

4. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 47. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 28. kuralı.

Başvuru Süreci

5. Mahkeme 1 Mart 2012 tarihinde Bay Halim Hajredinaj'ın başvurusunu kabul edip KI 20/12 numara ile kaydetmiştir.
6. Mahkeme Başkanı'nın GJR 20/12 sayılı ve 2 Mart 2012 tarihli kararıyla Üye Ivan Čukalović raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Aynı tarihte Üye Almiro Rodrigues başkanlığında üyeler Snezhana Botusharova ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
7. Mahkeme 11 Mayıs 2012 tarihinde başvuruçucu ve Yüksek Mahkeme'ye başvurunun kaydedildiğini bildirmiştir.
8. Anayasa Mahkemesi 25 Mayıs 2012 tarihinde Yüksek Mahkeme'den A.nr. 590/2011 sayılı ve 23 Eylül 2011 tarihli kararın başvuruçucu tarafından teslim alındığı tarihe ilişkin belge talep etmiştir.
9. Yüksek Mahkeme talebe yönelik cevabını 7 Haziran 2012 tarihinde göndererek Mahkeme'ye A.nr. 590/2011 sayılı ve 23 Eylül 2011 tarihli kararının başvuruçucu tarafından 26 Ekim 2011 tarihinde teslim alındığını bildirmiştir.
10. Ön İnceleme Heyeti 19 Eylül 2012 tarihinde raportör yargıçın raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

11. Kosova Maluliyet Emekliliği Sigortası Temel Birliği 6 Kasım 1989 tarihinde çıkarttığı 7011636939 sayılı kararın başvuruçunun işyerinde yaralanmasından dolayı III. dereceden malul olduğunu tespit etmiştir. Birleşik Çalışma Teşkilatı başvuruçuyu yeterliğine uygun bir işyerine yerleştirerek işyerinde geçirdiği kazadan dolayı kendisine tazminat ödemek ve bu teşkilatın genel ilkelerine uygun şekilde başvuruçuya koruma ve haklarını sağlamakla yükümlüydü.
12. Trepça Şirketi 6 Kasım 2007 tarihinde çıkarttığı L 505 sayılı kararın başvuruçunun erken emeklilik hakkını teyit etmiştir.
13. Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı (ÇSRB) Kosova Emeklilik İdaresi Departmanı (KEİD) 3 Şubat 2011 tarihinde 5098514 dosya numaralı karara istinaden

başvurucunun kalıcı ve tam maluliyetinin bulunmadığı gerekçesiyle maluliyet emekliliği hakkının kazanılmasını reddetmiştir.

14. ÇSRB KEİD 28 Nisan 2011 tarihinde çıkarttığı 5098514 dosya numaralı kararda başvurucunun itirazı ele alınarak ilk derece sağlık komisyonunun başvurucu hakkında maluliyet emekliliği hakkı koşullarını yerine getirmediğine ilişkin değerlendirmesini onamıştır.
15. Başvurucu KEİD'in 5098514 sayı ve 3 Şubat 2011 tarihli kararına karşı 1 Temmuz 2011 tarihinde Yüksek Mahkeme'de idari uyuşmazlık davası açmıştır.
16. Yüksek Mahkeme başvurucunun idari uyuşmazlık davasına ilişkin olarak 23 Eylül 2011 tarihinde çıkarttığı A. nr. 590/2011 sayılı kararda yasal yetkiye sahip sağlık komisyonlarının başvurucuda kalıcı ve tam maluliyetinin bulunmadığını tespit edip idari makamların İdari Uyuşmazlık Yasası'nın 3. maddesini doğru uyguladıkları gerekçesiyle başvurucunun 1 Temmuz 2011 tarihli dava dilekçesini reddetmiştir.

Başvurucunun İddiaları

17. Başvurucu, Kosova Yüksek Mahkemesi'nin A. nr. 590/11 sayı ve 23 Eylül 2011 tarihli kararıyla başvurucunun maluliyet emekliliği hakkı reddedilerek Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu ihlal konusu hakları ayrıntılı bir şekilde belirtmemiştir.
18. Başvurucunun talepleri arasında işyerinde geçirdiği kazaya ilişkin kendisine maddi tazminatın ödenmesi de yer almaktadır.

Başvurunun kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

19. Başvurucunun başvuru hakkında bir hükme varabilmesi için Mahkemenin öncelikle Anayasa'da belirtilip Yasa ve Mahkeme İçtüzüğünde açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmesi gereklidir.
20. Mahkeme başvurucunun Yüksek Mahkeme'nin A.nr. 590/2011 sayı ve 23 Eylül 2011 tarihli kararına itiraz ettiğini tespit etmiştir. Yüksek Mahkeme kayıtlarına göre bu kararı başvurucu 26 Ekim 2011 tarihinde teslim almıştır. Anayasa Mahkemesi'ne başvuru ise 1 Mart 2012 tarihinde yapılmış olup Yasa'nın 49. maddesine ve İçtüzüğün 36. kuralı 1. fıkrası b. bendinde belirtilen dört (4) aylık yasal süre geçtikten sonra başvurulduğu anlaşılmaktadır.
21. Mahkeme bununla ilgili olarak Yasa'nın 49. maddesine atıfta bulunmak ister. 49. madde şöyledir:

Madde 49 [Süreler]

“Anayasa Mahkemesinin görüşmeye yetkili olduğu bir davanın açılmasıyla ilgili bu yasada belirtilen ve yasa yürürlüğe girmeden önceki süreler yasanın yürürlüğe girdiği günden itibaren işlemeye başlayacaktır.”

22. Yukarıda belirtilenlerden başvurucunun Yasa ve Mahkeme İçtüzüğünde belirtilen yasal süre geçtikten sonra başvurduğu ortaya çıkmaktadır.
23. Netice itibariyle Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 20. maddesi ve İçtüzüğün 56 kuralı 2. fıkrası uyarınca başvuru kabul edilemez niteliktedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 49. maddesi, İctüzüğü'nün 361.1(b) bendine dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 19 Eylül 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza